

beteren. Door deze aanbeveling te volgen kunnen lidstaten:

- onnodige en verwarrende wettelijke verschillen tussen lidstaten vermijden;
- tijd en kosten, in het bijzonder bij rechtbanken, besparen;
- efficiënte en effectieve nationale (procedurele en materiële) rechtsregels omtrent transnationale insolventieprocedures versterken.

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Cassatie 21 juni 2018

GERECHTELIJKE REORGANISATIE

Algenene bepalingen – Gevolgen beslissing reorganisatie – Bewarend beslag onder derden belastingadministratie

RÉORGANISATION JUDICIAIRE

Dispositions générales – Effets de la décision de réorganisation – Saisie-arrêt conservatoire par le fisc

Op grond van artikel 164 KB/WIB 1992 kan de belastingadministratie een vereenvoudigd derdenbeslag leggen ten laste van de belastingplichtige. De belastingplichtige kan binnen 15 dagen verzet aantekenen tegen het vereenvoudigd derdenbeslag. Indien dergelijk verzet wordt ingesteld, dan behoudt het beslag zijn bewarende werking op voorwaarde dat de ontvanger binnen een maand een uitvoerend beslag heeft gelegd overeenkomstig de artikelen 1539 *et seq.* Gerechtelijk Wetboek (art. 165 KB/WIB 1992).

Echter, tijdens een gerechtelijke reorganisatie, dienen we de regels van artikelen 164 en 165 KB/WIB 1992 samen te lezen met de artikelen 30-31 WCO (thans art. XX.50-51 WER). Volgens deze artikelen kunnen voor schuldvorderingen in de opschorting: 1) geen middelen van tenuitvoerlegging op de roerende of onroerende goederen van de schuldenaar worden voortgezet of aangewend (art. 30 WCO) en 2) kan voor dergelijke schuldvorderingen tijdens de opschorting geen beslag worden gelegd (art. 31, eerste lid WCO). De reeds eerder gelegde beslagen behouden hun bewarend karakter, maar de rechtbank kan, naar gelang van de omstandigheden, er de opheffing van bevelen op voorwaarde dat de opheffing van het beslag geen beduidend nadeel veroorzaakt aan de schuldeiser (art. 31, tweede lid WCO).

Aangezien de procedure voor het behoud van het fiscaal derdenbeslag haaks staat op het bijzonder regime van tenuitvoerlegging en beslag tijdens een gerechtelijke reorganisatie, besluit het Hof om “*de gevolgen van het vereenvoudigd fiscaal derdenbeslag tijdens deze procedure geheel af te stemmen op de artikelen 30 en 31 WCO. Uit het geheel van deze bepalingen volgt dat het vereenvoudigd fiscaal derdenbeslag zijn bewarende werking*

behoudt tijdens de periode van opschorting tenzij hiervan opheffing wordt bevolen op grond van artikel 31 WCO”.

Bijgevolg oordeelt het Hof dat “*de appelrechters die oordelen dat het door de ontvanger gelegde fiscaal derdenbeslag dient worden opgeheven aangezien geen uitvoerend beslag werd gelegd binnen de termijn van een maand na het verzet door de belastingplichtige verantwoord en hun beslissing niet naar recht*”.

Hof van Cassatie 21 juni 2018

BESLAG EN EXECUTIE

Bewarend beslag – Bewarend beslag onder derden – Pand – Conflict

SAISIES ET VOIES D'EXÉCUTION

Saisie conservatoire – Saisie-arrêt conservatoire – Gage – Conflit

In dit arrest beslecht het Hof een conflict tussen een pandhouder enerzijds en een beslaglegger anderzijds die beiden aanspraak maken op betaling van dezelfde verpande/beslagen schuldvordering.

Twee vragen dienden zich aan in dit arrest:

- 1) aan wie mag de verpande/beslagen derde schuldenaar betalen?
- 2) in welke mate is de betaling van de verpande/beslagen schuldenaar aan de belastingadministratie tegenwerpelijk aan de pandhouder?

Voor de eerste vraag kijkt het Hof naar de specifieke regels voor wat betreft het derdenbeslag en verpanding van schuldvorderingen. Hierbij stelt het Hof vast dat “*na uitvoerend beslag onder derden doet de derde-beslagene krachtens artikel 1543 Gerechtelijk Wetboek afgifte van het bedrag van het beslag in handen van de gerechtsdeurwaarder met het oog op de evenredige verdeling*”. Hieruit volgt dat “*indien op een verpande schuldvordering een gemeenschappelijk beslag onder derden werd gelegd door een andere schuldeiser, de pandhouder de schuldvordering niet verder kan innen bij de derde-schuldenaar, maar dat de afgifte door de derde-schuldenaar enkel kan gebeuren in handen van de instrumenterende gerechtsdeurwaarder met het oog op de evenredige verdeling*”. De pandhoudende schuldeiser kan zich dus niet beroepen op zijn inningsrecht om betaling van beslagen schuldvorderingen te verkrijgen.

Voor de tweede vraag buigt het Hof zich over de betaling die heeft plaatsgevonden tussen de derde-schuldenaar en de beslaglegger (i.e. de belastingontvanger) en de tegenwerpelijkheid van deze betaling ten aanzien van de pandhouder. Normaliter mag de beslagen schuldenaar bevrijdend betalen in handen van de derde-beslaglegger ingevolge artikel 164, § 1 KB/WIB 1992. Echter, deze regel dient te worden samen gelezen met artikel 2075 BW: “*De schuldeiser verkrijgt het bezit van een in pand*

gegeven schuldvordering door het sluiten van de pandovereenkomst. De inpandgeving kan slechts aan de schuldenaar van de in pand gegeven schuldvordering worden tegengeworpen nadat zij hem ter kennis werd gebracht of door hem is erkend. De artikelen 1690, derde en vierde lid en 1691 zijn van toepassing."

Artikel 1690, derde en vierde lid BW schrijven voor dat:

"Indien de overdrager dezelfde rechten aan verscheidene overnemers overdraagt, krijgt hij die er zich te goeder trouw op kan beroepen als eerste de overdracht van schuldvordering aan de schuldenaar ter kennis te hebben gebracht of als eerste de erkenning van de overdracht door de schuldenaar te hebben bekomen, de voorkeur.

De overdracht kan niet worden ingeroepen tegen de te goeder trouw zijnde schuldeiser van de overdrager aan wie de schuldenaar te goeder trouw en voordat de overdracht hem ter kennis werd gebracht, bevrijdend heeft betaald."

Uit deze bepalingen volgt volgens het Hof dat *"een eerder pandrecht tegenwerpelijk is aan een later beslag op dezelfde schuldvordering en dat de betaling door de derde-schuldenaar aan de ontvanger krachtens artikel 164, § 1 KB/WIB 1992, in weerwil van de kennisgeving van het pand aan de derde-schuldenaar niet-tegenwerpelijk is aan die pandhouder, ook al is de ontvanger op het ogenblik van de betaling te goeder trouw"*.

Rechtbank van koophandel Luik 24 mei 2018

INSOLVENTIE

Gerechtelijke reorganisatie – Algemene bepalingen – Verzoek en daaropvolgende procedure – Ontvankelijkheid – Regsol – Schorsing van de tenuitvoerlegging

INSOLVENTIE

Voorlopige maatregelen – Bewind goederen – Ontvankelijkheid – Kennelijke beoordelingsfout

INSOLVABILITÉ

Réorganisation judiciaire – Dispositions générales – Requête et procédure subséquente – Recevabilité – Regsol – Suspension des poursuites

INSOLVABILITÉ

Mesures provisoires – Réorganisation judiciaire – Administration provisoire des biens – Erreur manifeste d'appréciation

In het vonnis van 24 mei 2018 heeft de rechtbank van koophandel te Luik zich uitgesproken over de opening van de gerechtelijke reorganisatie, de schorsing van de beslagprocedure en de aanstelling van een voorlopig bewindvoerder onder het nieuwe Boek XX WER.

In eerste instantie dient de rechtbank zich uit te spreken over de ontvankelijkheid van het verzoekschrift tot opening van de gerechtelijke reorganisatie. Hierbij vraagt een vrijwillig tussengekomen partij (hierna Roof Isola-

tion) de niet-ontvankelijkheid van het verzoekschrift vanwege het ontbreken van zowel het verzoekschrift, als de stavingsstukken in het elektronisch register. De verzoeker van de gerechtelijke reorganisatie werpt hiertegen op dat technische moeilijkheden het onmogelijk maakte om het verzoekschrift en de stukken in het register in te dienen. Bijgevolg beroept de verzoeker zich op artikel XX.8 WER dat neerlegging in papier op de griffie toelaat, indien het register tijdelijk buiten werking is. De rechtbank volgt de redenering van de verzoeker en stelt dat deze zich terecht op artikel XX.8 WER kon beroepen om het verzoekschrift in papier neer te leggen.

Vervolgens dient de rechtbank zich ook te buigen over het verzoek om de lopende beslagprocedure ten aanzien van de verzoeker te schorsen op grond van artikel XX.44, § 2 WER. Echter, de rechtbank weigert hierover reeds uitspraak te doen, aangezien de beslagleggende schuldeisers in dit geschil nog niet zijn opgeroepen en dus niet kunnen worden gehoord.

Ten slotte dient de rechtbank ook uitspraak te doen over de aanstelling van een voorlopig bewindvoerder op grond van artikel XX.31 WER. Roof Isolation eist de aanstelling op grond van: 1) "schaamteloos" gedrag van de zaakvoerder, 2) ongelijke behandeling van de schuldeisers, 3) ondermijning van de beslagprocedure en 4) de weigering tot volstorting van het kapitaal van de vennootschap. De rechtbank verduidelijkt onmiddellijk dat een voorlopig bewindvoerder enkel kan worden aangesteld, indien de zaakvoerder een fout heeft begaan die door elke redelijke persoon als een kennelijk grove fout zou worden beschouwd. Vervolgens bekijkt de rechtbank elke grond die door Roof Isolation wordt aangehaald en toetst deze aan het bovenstaande criterium. Op basis van deze analyse besluit de rechtbank dat:

- het schaamteloos gedrag van de zaakvoerder onvoldoende wordt aangetoond en zelfs mits verdere ondersteuning geen kennelijke grove fout zou uitmaken;
- er geen sprake is van samenloop tijdens de gerechtelijke reorganisatie en dus het betalen van een vaststaande, opeisbare en zekere schuldvordering geen grove fout uitmaakt;
- het onvoldoende blijkt uit de stavingsstukken dat verzoeker de beslagprocedure heeft ondermijnd door activa weg te maken;
- het niet volstorten van het kapitaal geen kennelijk grove fout uitmaakt. De volstorting van het kapitaal is immers in deze omstandigheden een louter boekhoudkundige verrichting waarbij de aandeelhouders aan hun verplichting voldoen door deze te vereffenen met een nog openstaande vordering van de aandeelhouders op de vennootschap. De volstorting van het kapitaal verhoogt in dit geval niet werkelijk het onderpand van de schuldeisers.